

Veckorapport v 38

2015-09-15

Rapsjordloppa - Skålfångster - Höstraps, H och I län, hösten 2015

I många rapsfält förekommer mer gnagskador av rapsjordloppor på bladen jämfört med tidigare år och bedömningen är att det i några av fälten behöver göras en bekämpning. Ett par av fälten har också uppnått bekämpningströskeln 50-100 rapsjordloppor/ 10dm² skålyta i ackumulerad fångst.

I enstaka fält förekommer också larver av **kålbladstekel**. Vid angrepp på hjärtbladstadiet kan angreppen snabbt bli omfattande. Bekämpningströskel är 1 larv i snitt/planta. ([se växtskyddbrev nr 24](#))

Rapsjordlopporna angriper höstrapsfälten dels genom att de vuxna individerna gör gnagskador på bladen och dels genom att larverna minerar stjälkarna. Den allvarligaste skadan förorsakas av larverna som genom sitt gnag inne i stjälkarna gör plantorna känsligare för utvintring.

Fält	Utv.stad senaste avläs.	Antal rapsjordloppor/10dm ² och dygn								Ackumulerad fångst/10dm ²
		DC	7/9	11/9	14/9					
Kalmar										
Rockneby	11	0		0,3						2
Kläckeberga	10-15	4,3		3,0						43
Kölby	11-12	2,3		4,7						47
Bjursnäs	0 -10	2,4		2,6						32
Christinelund	10-13	4,1		4,1						53
Högemåla	15	0,2		0,6						5
Kråkerum	15	0		0,2						1,3
Öland										
S. Möckleby	0-10	0		0,1						0,7
Gettlinge	0-10	0		0,2						1,3
Bjärby	0-11	0,7		0,5						6
Kastlösa	0-12	0,8		3,0						25
St Frö	0-10	0		0,1						0,7
Sättra	10-16	1,1		-						5
Laxeby	10-16	0,5		0,3						4
Källingemöre	10-15	6,7		4,3						57
Gotland										
Dalhem	10			0,5						3
Linde	13-14	0,8		1,5						14
Stenstugu	10		2,3							16

Utvecklingsstadier: 09= rapsen på väg upp, 10 = hjärtbladen helt utvecklade, 11 = 1 örtblad, 12= 2 örtblad etc.

Riktvärde för bekämpning vid gnagskador: 10 % uppäten bladyta

Bekämpningströskel larvskador: 50-(100) rapsjordloppor/10 dm² skålyta i ackumulerad fångst under en treveckorsperiod.

Bekämpning utförs för att förhindra äggläggning. Det tar ca 10 dagar från det att rapsjordlopporna har kommit in i fältet tills det att äggläggningen startar.

Bekämpningstidpunkt: Inom 10 dagar efter uppnått tröskelvärde.

Preparat för bekämpning av rapsjordloppa och larver av kålbladstekel: Registrerad Pyretroid dos enligt förpackningen.

Höstsmitta av rödsotvirus-bedöm risken genom att följa bladlusförekomsten i sugfällor och i fält

Det är bladlössen som flyger in till de uppkomna höstsädesfälten som kan orsaka problem. För att kunna bedöma behovet av eventuell bekämpning och optimal tidpunkt för bekämpning på hösten, är förekomsten av bladlöss avgörande. Som en del i denna bedömning kan dels fångsterna av bladlöss i sugfällorna i Alnarp respektive Ingelstorp (Kalmar) användas (se tabell 1 och 2), dels är det viktigt att kontrollera förekomsten av bladlöss i de enskilda fälten.

Fram till i slutet på förra veckan har bladlusaktiviteten varit ganska låg, i slutet av förra veckan ökade dock inflygningen i Skåne. Det är viktigt att följa den fortsatta utvecklingen för att bedöma eventuellt bekämpningsbehov framöver.

Orsaken till de stora angreppen av rödsotvirus i södra Sverige under den gångna säsongen var stor förekomst av bladlöss under den ovanligt varma och utsträckta hösten 2014 och dessutom oftast i kombination med tidig sådd. Rödsotvirus överförs med bladlöss som flyger in till höstsäden i större utsträckning än normalt under varma höstar (tex 2006 och 2014). Alla bladlöss bär inte på virussmitta, utan endast de som fått i sig smitta genom att suga på infekterade gräsplantor. Eftersom rödsotvirusangreppen var ovanligt stora under säsongen finns det risk för att det nu förekommer många smittkällor som kan medföra att bladlössen blir virusbärande även i år. Symptom på rödsotsmitta i höststråsåden framträder vanligtvis först på våren, men då är skadan redan skedd och bekämpning omöjlig. Alvarligast blir skadorna då plantorna smittas på ett tidigt stadium i utvecklingen. Dessa plantor utvecklar få eller inga ax. I dagsläget finns inget behov av bekämpning även om enstaka höstkornfält kommit upp.

Tabell 1. Antal havrebladlöss och sädesbladlöss/vecka fångade i sugfällan på Ingelstorp. Källa: R. Sigvald SLU

Vecka	Ingelstorp (Kalmar)		
	2006	2014	2015
32		12	69
33		3	57
34		4	24
35	3	2	19
36	7	6	25
37	6	85	19
38	11	54	
39	372	508	
40	1340	385	
41	823	1059	
42	795	660	
43	902	88	
44	120	33	
45		29	
46		18	
47		2	

Tabell 2. Antal havrebladlöss och sädesbladlöss/vecka fångade i sugfällan i Alnarp. Källa: R. Sigvald SLU

Vecka	Alnarp		
	2006	2014	2015
32		17	94
33	4	1	111
34	10	2	18
35	5	2	30
36	1	7	27
37	21	56	88
38	292	194	
39	1510	254	
40	1765	120	
41	733	626	
42	1215	472	
43	636	410	
44	45	83	
45	45	60	
46	60	14	
47	50	10	

2006 avser bara havrebladlöss i både Alnarp och Ingelstorp.